

ÇOBAN DEDE

Yaşa ki neler görürsün derler doğrudur. Çok gezen çok okuyandan çok bilir.

Dün ikindi sonu Çoban Dede ziyaretimde de öyle oldu. Ankara'dan gelen misafir hanımefendi adını, ününü duymuş. Görmek isteyince kabul ettik.

Seyhan baraj gölünün kıyısında uzayan Adnan Menderes Bulvarından geçerek kıvrılan yokuşlu yolun sonunda Çoban Dedeye ulaştık.

Anlatılanlara göre baraj yapılırken tepenin her tarafı alınmış, türbeye gelince dozer çalışmamış, direnenler kaza geçirmiş, zirvede Çoban Dede türbesi olan sivri tepe meydana gelmiş.

Yine anlattıklarına göre buradan diğer babaları görüyormuş. Yani yine tepelerde yatan ziyaret yerlerim.

Önceki yıllar geldiğimde civarındaki ağaçlar bağlanan çaputlarla adeta kaybolmuşlardı. Şimdi onlardan temizlenmiş. Her çaput bir dileği anlatıyor. Dilenen dilek usulca çaputa söyleniyor, okunuyor, üfleniyor usulca, itinayla zeytin ağacının dalına asılıyor. Çaput rüzgârın önünde sallandıkça, dileyene ferahlık geliyor. Gün oluyor beklenen süre doluyor. Dilek tazeleniyor çaput yeniden bağlanıyor. Dileği kabul olanı duyunca yeni dilek dileycekler koşuyor, dilek tutuyor çaput bağlıyor. Ağaç mı? Kaderi böyle devam ediyor. Biri çıkıp da bağlanan çaputları koparamıyor. Çaput bağlı kuruyan dalları kesemiyor.

Çarpılırim diye

Ne olur ne olmaz diye

Bana ne diye

Öyle diye diye ceremeyi ağaç çekiyor. İnsanlar akın akın sökün ediyor. Çoban Dedeye rakip çıkıyor denilebilir.

Bu Çoban Dede görevlinin (müftülük) anlatışına göre künyesi bilinmiyormuş. Geçmiş bilimse de barajdan sonra ziyaretgâh olduğu muhakkak. Gölün kenarında, bir tepe zirvesinde, manzaraya hakim, güney (lodos) rüzgarlarına açık bir mekan burası.

Çoban Dede Çukurova neminde, kavurucu sıcağından birazcık kurtulduğu gibi, ziyaretine gelenlerine de aynı ikramı sunuyor. Çevredeki satıcılar soğuk su, şalgam, ayran, sunuyorlar. İçiniz ferahlıyor. Sonra yüzleşmeye geliyor. Kendinizle, kendinize burada açabildiğiniz iç aleminizle.

Çoban Dedenin bozuk, kıvrılan, dik merdivenlerini çıkarken yan yön satıcılar, orada, burada oturan çoğunluğu bayan tespih çekenler, şeker dağıtanlarla karşılaşıyoruz. Bir şey dikkatimi çekti burada. Kadın olsun erkek olsun rahat görünüyordı. Birbirlerine dileklerini soruyorlar, dilek tutmalarına dilden yardımcı oluyorlardı. Gurup halinde olmaları, buraya topluca sözleşerek geldiklerini gösteriyordu.

Merdiven boyunca sıralanan satıcılarda bağırıyor çağırmıyorlardı. Sessizce bir tezgâh önünde duruyor levhalar halinde yazılı dualara, ayetlere takılıyorsunuz. Ayetel kurs-i, karınca duası, yemek duası, Esmâü'l Hüsnâ, nazar ayeti, Mevlana'nın sözleri tekiler naylondan yapıldı. Tespihler, zincirlere bağlı nazar boncukları. Başörtüleri, hamam yıllar, muskamsı şeyler. Satıcıların kanaatkârlığı tezgâhlara

zenginlik katıyor, yan yana oldukları halde yarışılmıyor. Çoban Dedeye saygıdan ve oluşan manevi ortamdan olsa gerek.

Hele başörtüsü, burada hakiki hüviyetine bürünüyor, kutsallaşıyor. Başörtüsü burada inancım icabı olarak takılıyor. Türbe ziyaret ediliyor. Dilek tutuluyor, okunuyor, üfleniyor. Yapılacaklar bitince aşağıda çıkarılıyor. Başörtüsüyle kurduğu dünyaya giriliyor. Yaşadığı gerçek dünyasına girince ihtiyaç kalınmıyor, çıkarılıyor. Başörtüsü sentezi sunuyor. Uzun kısa etekli, pantollu, açık kollu, daracık elbiseli bayanlar giyimlerinden utanırcasına başörtüsü altında eziliyor, büzülüyor gibiler. Öylede olsa giyiyorlar, mesele etmiyorlar. İnsan bu manzaraya bakınca batı ve doğu dağı medeniyetlerinin sentezini yakalıyor. Yönü batıya dönük milletimizin son buluşu gibi görünüyor.